

РЕЦЕНЗИЯ

върху материалите, предоставени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление на производството“, по дисциплината „Основи на управлението“

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 28/01.04.2025 г. и в сайта на ЛТУ с код на процедурата ELA-P-0325-163 за нуждите на катедра Алтернативен туризъм към Факултет „Екология и ландшафна архитектура“, като кандидат участва доц. д-р Радостина Кънчева Попова - Терзийска, Факултет „Екология и ландшафна архитектура“, катедра Алтернативен туризъм.

Рецензент: Доктор Николай Стоянов Стоенчев, Професор в Професионално направление 3.7. Администрация и управление, Лесотехнически университет /пенсионер/

1. Кратки биографични данни за кандидата

Доц. д-р Радостина Попова – Терзийска е завършила бакалавърска степен на висше образование в Лесотехнически университет – София, специалност Стопанска управление и магистърска степен в Университета за национална и световна стопанство – София, специалност Финансов контрол. По време на обучението в Лесотехнически университет тя е добила и квалификация Учител по общотехнически и специални учебни предмети. Защитила е научна степен Доктор по икономика в професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление на производството“. Работила е като асистент, главен асистент и доцент, каквато длъжност заема и в момента в Лесотехнически университет. Преподавала е учебни дисциплини в областта на организацията и управлението на Дървообработващата и мебелната промишленост, Маркетинг и Методика на обучението в Центъра за продължаващо обучение на Лесотехнически университет. Владее английски и ползва руски език. Притежава отлични дигитални умения в областта на MS OFFICE, SPSS, INTERNET, Black Board, Free Open Source /Rsoftware/. Публикувала е учебници и учебни пособия за студенти по „Основи на управлението“ и „Организация и планиране на дървообработващата и мебелна промишленост“, монографии и глави от колективни монографии, свързани с управление на иновациите, регионални и глобални предизвикателства пред управлението на горската индустрия и дигитализацията на бизнеса и на научни организации. Публикувала е самостоятелно или в съавторство над 60 български и международни научни публикации, свързани с фирмено планиране и управление, междуфирмено научно и иновационно сътрудничество, конкурентоспособност, дигитални маркетингови инструменти и иновации в горската индустрия.

Участвала е в разработването на 8 научни проекта като е заемала както ръководна, така и експертна длъжност.

Участвала е в организацията на голям брой престижни международни научни форуми.

Установила е делово партньорство и научно сътрудничество с управленския персонал на фирма Мебели Виденов ЕООД, което е неопенимо от гледна точка на връзката на науката с практиката и дава възможност на студенти и докторанти под нейно ръководство да работят по реални проблеми, да се учат от опита на фирмата и да допринасят за нейния просперитет.

Била е ръководител на международна група студенти от България, Румъния, Финландия и Австрия по програма „Еразъм“ през м. май 2014 г. в Чешки университет по природни науки - Прага, Чехия. Курс: Иновативни решения за използването на природните ресурси в контекста на зелената икономика.

Член е на Научен борд, свързан разработване и апробиране на модел за оценка на иновационния потенциал на глобалните вериги за добавяне на стойност като основа за повишаване на регионалната конкурентоспособност.

Участвала е в редица курсове за повишаване на квалификацията. В това число:

- Повишаване на компетентностите на преподавателите във висшите училища (2024)
- Управление на интелектуалната собственост (2019)

Член е на Управителен съвет на секция Икономически науки към Съюза на учените в България.

Кандидатката притежава и значителен брой други научни, организационни и обучителни активности, които позволяват да се добие представа за изграден учен, преподавател и творец.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

Представените материали на кандидатката за участие в конкурса напълно отговарят на всички аспекти на изискванията и в някои раздели съществено надвишават задължителните минимални изисквания.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата (работа със студенти и докторанти)

Доц. д-р Радостина Попова - Терзийска е представила обширен списък от активности, свързани с учебно-преподавателската дейност. В това число:

- Изпълнен норматив за учебно натоварване през последните години;
- Защитил докторант;
- Написан и отпечатан учебник;

- Титуляр на дисциплини и автор на учебни програми за специалности „Алтернативен туризъм“, ОКС „бакалавър“, „Стопанско управление“ ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, „Инженерен дизайн“ ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, „Компютърни технологии в мебелната индустрия“ ОКС „бакалавър“, „Технология на дървесината и мебелите“ ОКС „магистър“ и др.;
- Организация и провеждане на учебни практики;
- Четирима успешно защитили дипломанти;
- Шест участия в научни журита;
- Три участия в комисии за изготвяне на доклади за самооценка за програмна акредитация;
- Седем рецензии на дипломни работи;
- Ръководство и участие в национални и международни научни проекти и др.

Прави впечатление, че преподаването е фокусирано в дисциплини, съответстващи на тематиката на обявения конкурс /основи на управлението, маркетинг, мениджмънт и др./

Високата активност на кандидатката в областта на учебно-преподавателската дейност дава основание да се приеме, че тя притежава необходимия опит, знания, умения за работа със студенти и докторанти, работи енергично и всеотдайно и непрестанно се усъвършенства.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата *Общо описание на представените материали*

Кандидатката доц. д-р Радостина Кънчева Попова - Терзийска участва в конкурса с:

- Монографии - 1 бр. и глави от монографии 2 бр.;
- Учебници - 1 бр.;
- Публикации - 25 бр.;
- Проекти - 8 бр.

4.1 Участие в научни проекти

Кандидатката е ръководила разработването на един научен проект, участвала е като експерт и член на научния борд или като член на работния колектив в три национални научни проекта и като експерт в четири международни научни проекта.

Тематиката на научните проекти е значима и е неразривно свързана с решаването на проблемите в горското стопанство и в мебелната промишленост.

Широкото участие на доц. д-р Радостина Попова – Терзийска в колективни научни изследвания свидетелства за наличие на умения за работа в екип. Нейните приноси към проектите са ценни за науката и практиката. С участието си в някои от международните научни проекти тя допринася за укрепване на трансграничното научно сътрудничество.

4.2 Характеристика на публикуваните научни резултати

Публикациите могат да бъдат класифицирани както следва:

Общ брой публикации: 25 (14 бр. в реферирани издания и 11 бр. – в нереферирани издания)

- публикации в списания с импакт фактор или импакт ранг - 3;
 - в чуждестранни списания – 2;
 - в национални списания – 1;
- публикации в чуждестранни реферирани списания, без импакт фактор или импакт ранг -1;
- публикации в български реферирани списания, без импакт фактор или импакт ранг - 3;
- публикации в реферирани сборници от международни научни форуми - 7;
- публикации в нереферирани издания - 11;
 - в национални издания – 9;
 - в международни издания – 2.

Място на публикуване:

- статии в чуждестранни списания - 7;
- доклади в трудове на международни научни форуми - 6;
- статии в национални списания – 12.

Език, на който са публикувани:

- на български език – 9 публикации;
- на чужд език – 16 публикации и 2 глави от колективни монографии.

Брой на съавторите:

- самостоятелни – 7 публикации;
- с един съавтор - 8;
- с двама съавтори - 8;
- с трима и повече съавтори – 2.

Особено ценни и оригинални по своя замисъл и постигнати резултати са следните публикации на кандидатката:

Специално внимание заслужава монографичният труд на кандидатката: „Иновации в горската индустрия – наблюдение, измерване и управление“. Изяснени са фундаментални проблеми относно идентифицирането, измерването, оценката и управлението на инвестициите свързани с иновации и на иновативния потенциал, като за целта е изследвана дейността на 1925 малки, средни и големи предприятия от горската индустрия от секторите: „Производство на дървен материал и изделия от дървен материал“, „Производство на мебели“ и „Производство на хартия и картон и на изделия от хартия и картон“. Формулирани са ценни препоръки, касаещи управлението на иновациите в тези предприятия.

Уникална по своя замисъл и изпълнение е статията с номер Г6.6., в списъка на продукцията която е посветена на подкрепата за жените - собственички на частни гори (някои резултати от проучване на дунавските страни). Проблемът е актуален, методиката е подробно описана, обхватът е международен. Изводите показват наличието

на потребност и заинтересованост от страна на жените – собственички на гори да подобрят резултатите от използването им, включително и чрез използването им за други цели освен за дърводобив.

На управлението на иновациите в мебелната промишленост са посветени статиите с поредни номера Г6.7. и Г6.10. Използвани са статистически методи с големи познавателни възможности и подходящи графични изображения. Използвани са променливи разположени на дихотомна скала, включени във въпросник за анкетно проучване.

В статията под номер Г6.2. се обръща внимание на ефективността на глобалните вериги за доставки. Интерпретирани са резултати от анкетно проучване между мениджъри на мебелни предприятия. Разкрити са наличните трудности и са набелязани насоки за тяхното преодоляване.

Статията под номер Г6.4. е посветена на възможностите за приложение на съвременни форми на маркетингова комуникация в условията на кризата породена от пандемията, предизвикана от Ковид 19. Използвани са резултати от онлайн анкетно проучване между управленски персонал на средни и големи предприятия. Получените резултати хвърлят светлина върху ролята на рекламата в Интернет върху потребителският избор. Изводите могат да послужат за прецизиране на целевите групи, към които е насочена продукцията на мебелните предприятия и за вземане на правилни управленски решения евентуално при планиране на навлизането в нов пазарен сегмент.

Статия Г6.8. е посветена на влиянието на поглъщателната способност на вътрешния пазар в България върху постигнатите икономически резултати, от мебелните предприятия. Доказано е с помощта на корелационен анализ, че с времето влиянието на поглъщателната способност на вътрешния пазар нараства значително. Причината е в това, че повечето от фирмите за производство на мебели са малки и средни и външните пазари са трудно достъпни за тях. На вътрешния пазар те много успешно предоставят услуги по поръчка на клиента и извършват гаранционен и следгаранционен сервиз. Изводът е, че чрез успешна локализация на производствените мощности, може да се постигне по-висок икономически резултат.

Статия Г6.12. е посветена на фундаменталния въпрос за устойчивото развитие на мебелната промишленост в България на фона на постиженията за целия Европейски съюз и възможностите за адаптация за да се преодолеят предизвикателствата свързани с икономическата криза през разглеждания период. Изводите са оптимистични, че мебелната промишленост в България е жизнеспособна и има потенциал да се развива устойчиво.

Кандидатката има и други публикации посветени на устойчивото развитие, в които се разглеждат различни аспекти на това явление.

Статия Г6.13. е посветена на състоянието и перспективите в дигитализацията на горската промишленост в България. Доказано е, че в горския сектор равнището на дигитализация в средните и в големите предприятия изпреварва средното за страната. Прави се препоръка към малките предприятия относно по-бързото внедряване на дигитални практики за да се използват техните предимства за повишаване на фирмената конкурентоспособност.

Статия Г6.14. е посветена на иновационното развитие на мебелната промишленост в България. Разгледани са различните видове иновации: организационни, продуктови, маркетингови и т.н., преди и след икономическата криза.

Водеща иновационна дейност и в двата подпериода е придобиването на машини, оборудване и софтуер, свързани с иновации. Най-ниски резултати в иновационната дейност са постигнати в научно-изследователската и развойната дейност.

Широкият спектър на публикациите по видове, наличието на такива в реферирани списания и в такива с импакт фактор и импакт ранг, използването на английски език в преобладаващата част от тях са основание да се направи изводът, че кандидатката е утвърден изследовател, и нейните научни достижения са добили известност и могат успешно да бъдат използвани в науката и в управленската практика.

4.3 Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Представените цитирания за участие в конкурса са 45 бр., в т.ч.:

- Цитирания в реферирани и индексирани научни списания, поредици и сборници от конференции с и без импакт фактор и импакт ранг – Web of Science и SCOPUS – 26 бр.;
- Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране – 10 бр.;
- Цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 9 бр.

Представените цитирания на публикациите на кандидатката свидетелстват за високо качество на нейната научна продукция, актуалност и достъпност за ползване от заинтересованите лица. Това е най-високата оценка за нейната научна работа, защото тя е била полезна на широк кръг от ползватели от академичната общност.

4.4 Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Приемам приносите, формулирани от доц. д-р Радостина Попова – Терзийска.

Може би към научно-приложните приноси би могло да се добави и приносът ѝ за укрепване и развитие на международното и на трансграничното научно сътрудничество в областта на управлението на иновациите в горския сектор, което спомага да се обменят добри практики и да се съдейства за внедряване на модерни управленски технологии за повишаване на конкурентоспособността на специализираните предприятия на вътрешните и на международните пазари.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Оценявам личния принос на кандидатката в представените трудове за безспорен.

Тя умело цитира чужд опит и умее да надгражда съобразно конкретните изследователски цели които решава.

6. Критични бележки

Нямам критични бележки към кандидатката. Материалите, представени за участие в конкурса са напълно достатъчни като количество и качество, подготвени са съобразно изискванията и са фокусирани по тематиката на конкурса.

7. Лични впечатления

Имам прекрасни лични впечатления от кандидатката по време на почти цялата ѝ професионална кариера. Тя е образец на всеотдайност към работата, лоялност към Лесотехнически университет, в който се е обучавала и работи, комуникативност, енергичност, стремеж към самоусъвършенстване. Студентите я уважават и почитат, нейните колеги – също.

8. Заключение

Във връзка с посоченото по-горе, с пълна убеденост предлагам на уважаемото Научно жури доц. д-р Радостина Попова – Терзийска да бъде избрана за „професор“ по дисциплината „Основи на управлението“ в Професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление на производството“.

Подпис на рецензента: .

/проф. д-р Николай Стоенчев/

Рецензията е предадена на:

107.25
✓